

คู่มือการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

<p>ร่างพระราชบัญญัติ</p> <p>☐ กฎหมายใหม่</p> <p>☐ แก้ไข/ปรับปรุง</p> <p>☐ ยกเลิก</p>	<p>○ เพื่อให้ทราบว่าร่างกฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายประเภทใด</p>
<p>หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย</p>	<p>○ ระบุชื่อหน่วยงานของรัฐ (ระดับกรมหรือเทียบเท่า) ที่เป็นผู้เสนอร่างกฎหมาย</p>
<p>ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ</p> <p>☐ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่องใด</p> <p>☐ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่องใด</p>	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ และเพื่อให้ทราบว่าร่างกฎหมายที่เสนอนั้นเป็นกฎหมายที่จะตราขึ้นเพื่อการปฏิรูปประเทศหรือไม่ และเป็นการดำเนินการตามที่มาตรา ๒๑ (๒) กำหนดไว้ด้วย</p> <p>วิธีการตอบ</p> <p>○ ให้ระบุว่าดำเนินการในเรื่องนี้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนการปฏิรูปประเทศในประเด็นหรือหัวข้อใดหรือไม่ อย่างไร</p> <p>○ หากการดำเนินการในเรื่องนี้มีได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนการปฏิรูปประเทศ ให้ระบุแต่เพียงว่า “ไม่มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้ในยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนการปฏิรูปประเทศ”</p>

ส่วนที่ ๑ : เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ประเด็น	คำอธิบาย/วัตถุประสงค์
<p>๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา</p>	
<p>๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร</p>	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่มีอยู่จริงและความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมาย ซึ่งมาตรา ๑๗ (๑) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องวิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมาย ทั้งนี้ การวิเคราะห์ปัญหาถือเป็นขั้นตอนสำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งของการพิจารณาความจำเป็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย เนื่องจาก</p>

ประเด็น	คำอธิบาย/วัตถุประสงค์
	<p>การกำหนดปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่ไม่ชัดเจนหรือไม่ถูกต้องอาจทำให้การวิเคราะห์ทางเลือกหรือมาตรการในร่างกฎหมายไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้จริง</p> <p>วิธีการตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ “ปัญหา” ที่ต้องการให้ตอบในข้อนี้คือ การอธิบายสถานการณ์หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นที่เป็นเหตุในการเสนอกฎหมาย ○ “สาเหตุของปัญหา” ในข้อนี้ให้อธิบายถึงต้นเหตุหรือข้อเท็จจริงที่ก่อให้เกิดหรือนำมาสู่ปัญหา ○ การอธิบาย “ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหา” ให้ระบุขอบเขตและขนาดของผลกระทบดังกล่าว รวมทั้งให้คาดการณ์ว่าหากภาครัฐไม่ดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าว สภาพปัญหาและผลกระทบของปัญหามีแนวโน้มจะเป็นไปในทิศทางใด เช่น ปัญหาจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น เท่าเดิม ลดน้อยลง หรือหมดไป (Baseline scenario) ○ การอธิบายในหัวข้อนี้ ควรอธิบายในลักษณะที่เป็นรูปธรรมและมีข้อมูลเชิงประจักษ์ เช่น สถิติ ตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริง ผลการศึกษา หรืองานวิจัย ○ การกำหนดปัญหาเป็นขั้นตอนพื้นฐานในการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย หากวิเคราะห์สภาพปัญหาไม่ถูกต้องหรือไม่ชัดเจน อาจทำให้มาตรการที่เลือกใช้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด และทำให้การวิเคราะห์ผลกระทบคลาดเคลื่อนได้
๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ทราบถึงเหตุผลความจำเป็นที่รัฐต้องเข้าแก้ปัญหาในเรื่องนี้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ความจำเป็นในการดำเนินการของรัฐและกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา</p> <p>วิธีการตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ให้ระบุว่าเหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เอกชน/ประชาชนไม่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง (market failures) หรือการพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน (information asymmetry) - กฎหมายหรือนโยบายของรัฐสร้างปัญหาหรือมีข้อจำกัดบางประการ (government failures) - ส่งเสริมความยุติธรรม ปรับปรุงสภาพของบุคคลผู้ด้อยโอกาส

ประเด็น	คำอธิบาย/วัตถุประสงค์
	<ul style="list-style-type: none"> ○ หากภาครัฐไม่เข้าแทรกแซงการดำเนินการในเรื่องนี้ ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร
๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง	
<p>วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร</p>	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ทราบวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแก้ปัญหา ซึ่งคำตอบในข้อนี้จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์มาตรการที่จะกำหนดไว้ในกฎหมาย และภายหลังกฎหมายมีผลใช้บังคับ จะนำไปใช้เป็นตัวชี้วัดหรือเป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายต่อไป</p> <p>วิธีการตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ให้ระบุเฉพาะวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่หน่วยงานของรัฐจะดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาที่ระบุตาม ๑. ○ พึงระวังว่า การออกกฎหมายเป็นวิธีการหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเท่านั้น เพราะอาจมีวิธีการอื่นในการแก้ปัญหาได้ด้วย ดังนั้น การออกกฎหมายจึงมิใช่วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงที่จะเป็นคำตอบในข้อนี้ <p>ตัวอย่างเช่น รัฐต้องการออกกฎหมายเพื่อกำหนดให้ผู้ขับขี่รถยนต์คาดเข็มขัดนิรภัย เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน</p> <p>วัตถุประสงค์ของการดำเนินการในเรื่องนี้ คือ “การลดจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน”</p> <p>ส่วน “การมีกฎหมายที่กำหนดให้ผู้ขับขี่รถยนต์คาดเข็มขัดนิรภัย” เป็นเพียงวิธีการหนึ่งที่จะแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ข้อเสนอแนะ ในการระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอาจพิจารณาจากหลักการที่เรียกว่า “S.M.A.R.T.” ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ➤ (๑) มีความเฉพาะเจาะจง (Specific) ➤ (๒) สามารถวัดผลได้ (Measurable) ➤ (๓) สามารถเป็นไปได้ (Achievable) ➤ (๔) มีความสอดคล้องกับปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข (Relevant) ➤ (๕) มีกำหนดเวลาที่ชัดเจน (Time-related)
๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน	

ประเด็น	คำอธิบาย/วัตถุประสงค์
๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อตรวจสอบว่าในปัจจุบันมีวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้มาตรการทางกฎหมายหรือวิธีการอื่นที่ไม่ใช่กฎหมายหรือไม่ และตรวจสอบด้วยว่าวิธีการดังกล่าวมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อประกอบการพิจารณาการตรวจสอบความจำเป็นของกฎหมายตามมาตรา ๑๒</p> <p>วิธีการตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ให้ระบุว่า ในปัจจุบันทั้งภาครัฐและเอกชนแก้ปัญหาด้วยวิธีใดบ้าง (วิธีที่เป็นกฎหมายและไม่ใช่มกฎหมาย) และการดำเนินการนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร ○ ยังสามารถใช้มาตรการหรือวิธีการอื่นที่ไม่ใช่กฎหมายในการแก้ปัญหาหรือไม่ ○ การอธิบายในหัวข้อนี้ ควรอธิบายด้วยการแก้ปัญหาด้วยมาตรการทางเลือกอื่นที่ไม่ใช่การตรากฎหมายได้ผลอย่างไร และมีอุปสรรคหรือข้อจำกัดอย่างไรบ้าง
๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อตรวจสอบว่าในต่างประเทศมีวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้มาตรการทางกฎหมายหรือวิธีการอื่นที่ไม่ใช่การตรากฎหมายหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อประกอบการพิจารณาการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมายตามมาตรา ๑๒</p> <p>วิธีการตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ให้อธิบายว่าในต่างประเทศมีการดำเนินการแก้ปัญหาด้วยวิธีอะไรบ้าง โดยให้ระบุมาตรการแก้ปัญหาทั้งที่เป็นกฎหมายและไม่ใช่มกฎหมาย อธิบายรายละเอียดของมาตรการแก้ปัญหาพอสังเขป และวิเคราะห์ว่ามาตรการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร
๔. การรับฟังความคิดเห็น	
☐ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว ☐ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อให้มั่นใจว่าหน่วยงานได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายแล้ว</p> <p>วิธีการตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ หากรับฟังความคิดเห็นแล้ว ให้ทำเครื่องหมายถูก ○ หากยังไม่ได้รับฟังความคิดเห็น ให้ทำเครื่องหมายกากบาท

ประเด็น	คำอธิบาย/วัตถุประสงค์
๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น	
ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อตรวจสอบว่ามีกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับร่างกฎหมายฉบับนี้หรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อพิจารณาในประเด็นความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นตามมาตรา ๑๗ (๒) อีกทั้งเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการขัดหรือแย้งกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ด้วย</p> <p>วิธีการตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ให้ระบุกฎหมายที่มีหลักการหรือผลการบังคับใช้ใกล้เคียงหรือสัมพันธ์กับร่างกฎหมายนี้ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาเรื่องนี้ โดยให้อธิบายด้วยว่ามีความใกล้เคียงหรือแตกต่างกับร่างกฎหมายฉบับนี้อย่างไร และเหตุใดจึงไม่สามารถใช้กฎหมายนั้นแก้ปัญหาได้
๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	
๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไร แก่ใครบ้าง	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบและคำนึงถึงผลกระทบของกฎหมายที่จะเกิดขึ้นแก่ประชาชน ในลักษณะที่เป็นหน้าที่ ภาระ หรือการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ รวมทั้งเป็นการตรวจสอบว่าการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนในร่างกฎหมายนี้เป็นไปโดยถูกต้องและพอสมควรแก่เหตุหรือไม่</p> <p>วิธีการตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ให้ตรวจสอบบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชน โดยให้ระบุรายละเอียดของการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว รวมทั้งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในเรื่องนั้นไว้ด้วย ○ ให้วิเคราะห์ว่ามาตรการที่กำหนดในร่างกฎหมายนี้กำหนดสิทธิ หน้าที่อะไรบ้าง และก่อให้เกิดภาระ/ผลกระทบอะไรต่อผู้เกี่ยวข้องบ้าง โดยอาจแยกตามกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง เช่น การกำหนดให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ประกอบการอาชีพที่จะไปขอรับใบอนุญาตได้ ทำให้ประชาชนที่ประสงค์จะประกอบวิชาชีพมีภาระหรือต้นทุนมากขึ้นในการขอใบอนุญาต โดยอาจแยกผลกระทบตามกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพก่อนและหลังมีกฎหมาย

ประเด็น	คำอธิบาย/วัตถุประสงค์
	<ul style="list-style-type: none"> ○ ภาระ/ผลกระทบในข้อนี้ให้อธิบายอย่างเป็นรูปธรรม และใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ เช่น สถิติ ผลการศึกษาหรืองานวิจัย และหากหน่วยงานมีศักยภาพที่จะสามารถคำนวณภาระ ต้นทุน หรือผลกระทบเป็นเงินได้ ก็อาจจะระบุไว้ในรายงานด้วยก็ได้
<p>๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก่ไข คู่คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร</p>	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาแนวทางในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบไปพร้อมกับการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการกำหนดมาตรการในกฎหมายเป็นไปโดยรอบคอบและมีแนวทางในการเยียวยาหรือบรรเทาผลกระทบด้วยแล้ว</p> <p>วิธีการตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ในกรณีที่ร่างกฎหมายนี้ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ให้ระบุว่าหน่วยงานของรัฐได้เสนอให้มีมาตรการป้องกัน แก่ไข คู่คุ้มครอง หรือเยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบอย่างไรบ้าง
<p>๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร</p>	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ทราบถึงประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมของร่างกฎหมายที่จะเกิดขึ้นแก่ประเทศ สังคม หรือประชาชน</p> <p>วิธีการตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ให้อธิบายว่ามาตรการที่กำหนดในร่างกฎหมายจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างไรแก่ประเทศ หรือสังคมโดยรวม หรือแก่ประชาชน เช่น การกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาตทำให้สามารถควบคุมการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นอย่างไร ทั้งนี้ ต้องอธิบายผลกระทบในลักษณะที่เป็นรูปธรรม มีข้อมูลเชิงประจักษ์ประกอบ
<p>๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย</p>	
<p>๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ</p>	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อให้หน่วยงานที่เสนอร่างกฎหมายพิจารณาตั้งแต่ในขั้นการจัดทำร่างกฎหมายว่าในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายจะมีหน่วยงานใดที่เกี่ยวข้องบ้าง ในกรณีที่มีหน่วยงานอื่นต้องร่วมรับผิดชอบ จะต้องมีการหารือเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายด้วย</p> <p>วิธีการตอบ</p>

ประเด็น	คำอธิบาย/วัตถุประสงค์
<p>๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่</p>	<p>○ ให้ระบุหน่วยงานผู้รับผิดชอบการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย</p> <p>วัตถุประสงค์ : เพื่อให้หน่วยงานของรัฐพิจารณากำหนดกลไก กระบวนการ หรือแนวทาง รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินงานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย และพิจารณาว่าจะสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสามารถดำเนินการได้ทันทีที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ นอกจากนี้ ข้อมูลนี้จะถูกนำไปวิเคราะห์ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายของรัฐตามข้อ ๗.๔ ต่อไปด้วย</p> <p>วิธีการตอบ</p> <p>○ ให้ชี้แจงว่ารัฐมีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามกฎหมายอย่างไรบ้าง เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ด้านบุคลากร ให้ชี้แจงความพร้อมด้านอัตรากำลังและความรู้ความสามารถของบุคลากร ว่าอัตรากำลังที่มีอยู่สามารถดำเนินการได้หรือไม่ หรือต้องเพิ่มอัตรากำลัง และต้องมีการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากรหรือไม่ มีแผนการฝึกอบรมหรือไม่ อย่างไร ➤ ด้านอุปกรณ์ ให้ชี้แจงว่ามีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดบ้างในการปฏิบัติงานตามภารกิจที่เพิ่มขึ้น และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่
<p>๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร</p>	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อให้หน่วยงานของรัฐพิจารณากำหนดกระบวนการหรือแนวทาง รวมทั้งระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐมีความพร้อมในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายได้อย่างถูกต้องเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับ</p>
<p>๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก เป็นจำนวน.....บาท อัตรากำลัง</p>	<p>วัตถุประสงค์ : การวิเคราะห์ผลกระทบที่คำนวณเป็นเงินจะทำให้เห็นต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย จึงถือเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นในการตรากฎหมาย</p> <p>วิธีการตอบ</p>

ประเด็น	คำอธิบาย/วัตถุประสงค์
<p>ที่ต้องใช้.....อัตรา อัตราากำลังที่มีอยู่แล้ว.....</p> <p>อัตรา อัตรากำลังที่ต้องเพิ่มขึ้น.....อัตรา</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ ให้วิเคราะห์ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายนี้ โดยให้คำนวณประมาณการค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินการในระยะ ๓ ปีแรก โดยให้แนบรายละเอียดการคำนวณต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายของรัฐมาด้วย ซึ่งจะต้องระบุรายละเอียดต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติการและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก เช่น งบลงทุนสำหรับค่าอาคารสำนักงานและอุปกรณ์ งบบุคลากร งบดำเนินงานสำหรับการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่ว่าต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะมาจากรบประมาณแผ่นดินหรือไม่ ○ ให้ระบุอัตรากำลังที่ต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยให้ระบุอัตรากำลังที่ต้องใช้สำหรับการปฏิบัติการตามกฎหมายนี้ อัตรากำลังที่มีอยู่แล้ว และอัตรากำลังที่จะต้องขอเพิ่มเติมสำหรับการปฏิบัติการดังกล่าว
๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	
๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ	วัตถุประสงค์ : เพื่อให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาผลกระทบโดยรวมของร่างกฎหมายในมิติต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการกำหนดมาตรการในกฎหมายเป็นไปโดยรอบคอบ
๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม	
๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ	
๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ	วิธีการตอบ <ul style="list-style-type: none"> ○ ให้ระบุผลกระทบเฉพาะในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ และด้านอื่นที่สำคัญ ซึ่งแตกต่างจากการวิเคราะห์ผลกระทบในข้อ ๖ ที่มุ่งหมายให้ชี้แจงมุ่งหมายที่จะให้ชี้แจงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือหน้าที่หรือภาระ อย่างเฉพาะเจาะจง และมาตรการป้องกันแก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบ รวมถึงประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชน ตัวอย่าง <ul style="list-style-type: none"> ○ ประเด็นในการวิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เช่น ร่างกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดการแข่งขันในตลาดซึ่งอาจขัดต่อรัฐธรรมนูญที่เน้นความสำคัญของกลไกตลาดเสรี

ประเด็น	คำอธิบาย/วัตถุประสงค์
	<ul style="list-style-type: none"> ○ ประเด็นในการวิเคราะห์ผลกระทบด้านอื่นที่สำคัญ เช่น ร่างกฎหมายมีผลขัดต่อความตกลงระหว่างประเทศที่ไทยเป็นสมาชิก อาจทำให้เสี่ยงโดนฟ้องจากประเทศสมาชิกอื่น ๆ และอาจกระทบต่อความน่าเชื่อถือระหว่างประเทศได้

ส่วนที่ ๒ : เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ประเด็น	คำอธิบาย/วัตถุประสงค์
๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต	วัตถุประสงค์ : เพื่อให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องกำหนดให้มีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง หรือดำเนินกิจการทางปกครอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของหมวด ๓ ของพระราชบัญญัติฯ วิธีการตอบ <ul style="list-style-type: none"> ○ ในการพิจารณาเหตุผลในเรื่องนี้ ให้ตรวจสอบจากคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย และการกำหนดโทษอาญาในกฎหมาย
๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ	
๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา	
๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง หรือดำเนินกิจการทางปกครอง	

ลงนามหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่จัดทำรายงานนี้	เพื่อเป็นการรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว
<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานผู้รับผิดชอบ - เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ - โทร. - อีเมล 	ให้ระบุผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการประสานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง